

ENDERUN DERGİSİ
JOURNAL OF ENDERUN

e-ISSN: 2618-592X

YIL/YEAR: 2025 CİLT/VOL: 9 SAYI/ISSUE: 1

Çevrimiçi olarak / Available online at www.dergipark.org.tr/tr/pub/enderun

YEREL HALKIN YEREL YÖNETİMİN SOSYO-KÜLTÜREL FAALİYETLERİNE YÖNELİK MEMNUNİYET DÜZEYİ: AMASYA ÖRNEĞİ

SATISFACTION LEVEL OF LOCAL PEOPLE TOWARDS THE
SOCIO-CULTURAL ACTIVITIES OF THE LOCAL
GOVERNMENT: AMASYA CASE

Makalenin
Gönderim Tarihi:
26/02/2025

Makalenin
Kabul Tarihi:
07/03/2025

Buse KOÇ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Kamu Yönetimi Bölümü

E-mail: busekoc468@gmail.com

Orcid Numarası: 0009-0004-8781-6666

Doç. Dr. Yavuz ACUNGİL

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Kamu Yönetimi Bölümü

E-mail: yavuz.acungil@gop.edu.tr

Orcid Numarası: 0000-0003-0794-0225

Doi: 10.59274/enderun.1647502

ÖZET

Yerel yönetimler, halka en yakın demokratik yönetim birimleridir. Yerel Yönetimlerin en önemli görevi vatandaşın isteklerine, ihtiyaçlarına ve beklentilerine uygun müşterek hizmetleri sunmaktır. Seçimle iş başına gelen yerel yönetim birimlerinin, özellikle de belediyelerin mevcut hizmetlerini daha etkin ve kapsamlı şekilde yerine getirmekle birlikte diğer yandan artan nüfus ve kaynak yetersizliği gibi sorunlarla baş etmek ve vatandaşın beklentilerine cevap verecek yeni kamusal hizmetler sunmak zorunda kalmaktadır. Bu çalışma yerel yönetim birimi olarak belediyenin sosyal etkinlik faaliyetlerinin kentin sosyo-kültürel gelişimine etkisini anlamaya yönelik Amasya Belediyesi örneğinde betimsel bir çalışmadır. Çalışmada Amasya'da yaşayan 450 vatandaşa anket tekniği ile vatandaşın belediyenin sosyal etkinlik faaliyetlerinin kentin gelişimi üzerindeki görüşlerini; yaşa,

cinsiyete, mesleğe, gelir durumuna, ikamet adresine, ikamet sürelerine ve belediyeye bakış açılarına göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Araştırma verileri SPSS 16.0 paket programı kullanarak elde edilmiştir. Araştırma sonucunda belediye hizmetlerine yönelik memnuniyetin, gelir düzeyi, Amasyalı olma durumu ve ikamet süresi gibi faktörlerden etkilendiği; ancak bu faktörlerin tek başına hizmet kalitesi ve memnuniyetini açıklamak için yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Belediye, Amasya Belediyesi, Sosyal Etkinlik Faaliyet

ABSTRACT

Local governments are the democratic government units closest to the people. The most crucial duty of local governments is to provide standard services per citizens' wishes, needs, and expectations. Local government units, especially municipalities elected to office, have to fulfill their existing services more effectively and comprehensively. Still, on the other hand, they have to cope with problems such as increasing population and lack of resources and provide new public services to meet citizens' expectations. This study is a descriptive study in the case of Amasya Municipality to understand the impact of the municipality's social activities on the socio-cultural development of the city as a local government unit. In the study, 450 citizens living in Amasya were surveyed, and it was investigated whether the opinions of the citizens on the social activities of the municipality on the development of the city differed according to age, gender, occupation, income status, residence address, residence duration and their perspective on the municipality. Research data were obtained using the SPSS 16.0 package program. As a result of the research, it has been revealed that satisfaction with municipal services is affected by factors such as income level, being from Amasya, and length of residence; however, these factors alone are insufficient to explain service quality and satisfaction.

Keywords: Local Governments, Municipality, Amasya Municipality, Social Event Activity

1. Giriş

Kentin fiziksel, kültürel ve sosyo-ekonomik anlamda gelişmesinden sorumlu olan yerel yönetimler, kent gelişiminde etkisi önemli kurumlardan biridir. Yerel yönetimlerin karar alma organlarının verdiği her karar, kentin kültürünü, kimliğini ve o kentte yaşayan toplumu doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle yerel yönetimler, mensubu oldukları toplumun ve kentin kültürel değerlerinin bilincinde hareket etmelidir. Belediyelerin, sadece kentin fiziki yapısıyla ilgilenmekle kalmayıp, aynı zamanda sosyal ve kültürel alanlarda da faaliyetler yürütmesi beklenmektedir. Bu, insanların yerel sorunları ve ihtiyaçları kentli olma bilinciyle değerlendirmelerine yardımcı olmakla birlikte, kentte yaşayanlar arasında bir birlik ve beraberlik duygusu oluşmasına da katkı sağlamaktadır. Belediyeler, sosyal ve kültürel hizmetlerin planlanması ve hayata geçirilmesi süreçlerinde önemli bir rol üstlenmektedir. Belediyeler, bir yandan kentin gündelik hayat akışı içindeki günün ve çağın ihtiyaçlarını yerine getirmeye çalışırken bir yandan da kentteki geçmişten gelen kültürel miraslarını çağın ihtiyaçlarıyla kaynaştırarak kentin özgün dokusunu koruyup kentin kültürel gelişimini sağlayabilmektedir. Ayrıca kültürel, sosyal ve ekonomik anlamlarda farklı katmanların birlikte yaşadıkları yer olarak kentte bir

arada yaşayan toplulukların birbirleriyle olan etkileşim ve sosyalleşme süreçlerinde belediyelerin yürüttüğü sosyal etkinlik faaliyetleri de kentin gelişiminde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmanın amacı yerel yönetim birimi olarak belediyenin yürüttüğü faaliyetlerin kentin gelişimine etkisini anlamaktır. Bu çalışmada, Amasya Belediyesi örneğinde, vatandaşların belediyenin sosyal etkinlik faaliyetlerinden haberdarlığı ve bu faaliyetlerin kentin gelişimi üzerindeki görüşleri incelenecektir. Çalışmanın evrenini Amasya ilinde yaşayanlar oluşturmaktadır. Örneklem ise Amasya kent merkezinde yaşayan seçmen yaşında olan 18 yaş ve üzeri vatandaşlar oluşturmaktadır. Araştırmaya konu olan belediye hizmetlerinin, belediye mücavir alanı içerisinde sunuluyor olması Amasya kent merkezinin araştırma örnekleme olarak seçilmesinde etkili olmuştur. Araştırma kapsamında Amasya ilinin seçilmesinin sebebi köklü tarihi yapısının ve köklü bir belediyeçilik geçmişi olan kentte benzeri bir çalışmanın daha önce yapılmamış olmasıdır. Araştırmada nicel (kantitatif) araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada örnekleme yöntemi olarak Basit Tesadüfî örnekleme kullanılmıştır. Bu yöntemde listelenen birimler arasından rastgele seçim yapılmaktadır. Evrenin büyük ve karmaşık olmaması durumunda seçim işlemi kolaylaşmaktadır. Verilerin elde edilmesinde ise birincil kaynak araştırması yapılmıştır.

1.YEREL YÖNETİMLER VE BELEDİYELERİN ROLÜ: KENT YÖNETİMİNİN TARİHİ VE GELİŞİMİ

Yerel yönetimlerin tek bir tanımı olmamakla beraber genellikle şu şekilde tanımlanmaktadır. Yerel yönetim (decentralization), merkezi hükümet dışında kalan yerel hizmetlerin sunulması ve yerel ihtiyaçların karşılanması için oluşturulmuş, yerel özerkliğe sahip, kendi karar organları olan ve seçimle belirlenen yapılardır(Karakılçık, 2013: 17). Halka en yakın birim olarak da görülen yerel yönetim birimleri 1982 Anayasasında il özel İdaresi, belediye ve köyler olarak ayrılmıştır. Çalışmanın konusu gereği ülkemizde kentlerde faaliyet gösteren yerel yönetim birimi olan belediyelerin gelişimi ve faaliyetlerine bakmak gerekmektedir.

Belediye kelimesi, Arapça'da şehir veya memleket anlamına gelen "beled" veya "belde" kelimelerinden gelmektedir. Günümüzde ise belediye, il, ilçe, belde gibi yerleşim birimlerinde halkın mahalli müşterek ihtiyaçlarını yerine getiren, başkanı ve üyeleri halk tarafından seçilen, tüzel kişiliği olan bir örgüttür(T.C. Anayasası, 1982: 127.madde). 1982 Anayasasının 14. Maddesinde belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları sayılmıştır. Buna göre belediyelerin; *imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel altyapı hizmetleri, coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık, zabıta hizmetleri, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans hizmetleri, şehir içi trafik düzeninin korunması ve trafik güvenliğinin arttırılması hizmetleri, defin ve mezarlıklar, ağaçlandırma, park ve yeşil alanın oluşturulması, konut, kültür-sanat etkinlikleri, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor faaliyetlerini destekleyici hizmetler, orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları, sosyal hizmet ve yardım, nikah, meslek ve beceri kazandırma kursları, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi, kadın ve çocuklar için koruma evleri (Büyükşehir belediyeleri ve nüfusu 100.000'i geçen belediyeler) açılması gibi görevleri bulunmaktadır*

(T.C.Anayasası, 1982: 14.madde).

Belediyelerin kuruluşuna bakıldığında Osmanlı dönemine kadar eski bir tarihe sahip olduğu görülmektedir. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat öncesi dönemde yerel hizmetleri kadılar, muhtesipler, lonca kurumları ve vakıf benzeri birimler karşılamıştır(Vural, 2004: 180-192). Tanzimat dönemi sonrası kadılığın zayıflamasıyla birlikte belediye hizmetlerinin aksaması neticesinde Osmanlı Devleti'nin ilk resmi belediye örgütü olan İstanbul Şehremaneti 1854 yılında kurulmuştur(Vural, 2004: 186-192). Şehremaneti, danışma görevi üstlenen, başkan atama yoluyla göreve gelen, bütçesi hazine tarafından verilen, vergi ve resimleri toplamakla, pazarda fiyat belirleme, yol yapımı, temizlik, pazar denetimi yapan ve İstanbul halkının zaruri ihtiyaçlarını karşılamakla görevli bir birim görevini üstlenmiştir (Akt. Deniz, Akarçay ve Karataş, 2017: 319). Ancak bu dönemde belediyenin tüzel kişiliği ve özerkliği bulunmadığından ve başındaki görevli olan şehremininin atama ile göreve gelmesinden ve özellikle Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde yaşanan çok sık yönetici değişikliğinden dolayı yaşanan şehremini değişiklikleri neticesinde bu sistem başarısız olunmuştur(Vural, 2004: 187-188). Daha sonra merkezi idarenin taşradaki yönetimini güçlendirmek için taşrada da uygulanması yönünde adımlar atılmıştır. Bu amaçla *Tuna Vilayet Nizamnamesi* (1864) ve *İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi* (1871) nizamnameleri ile taşrada belediye teşkilatının kurulması adına kanunlar çıkarılmıştır(Karabulak, 2013: 50). 1876 Kanuni Esasi ile belediyelere tüzel kişilik öngörülmüş ve ardından bir yasa hazırlanmıştır. Bu yasaya göre şehremaneti atama ile belediye meclis üyeleri seçimle göreve gelmekte, görev ve usulleri ise yasa ile düzenlenmektedir. Ancak bunlar belediyeyi bir yerel yönetim birimi yapmaya yetmemiştir (Karakılçık, 2013: 150-152).

Osmanlı Devleti'nde tam karşılığını bulamayan yerel yönetim uygulaması Cumhuriyet döneminde tekrar oluşturulmaya çalışılmıştır. Yerel yönetim adına ilk adım 1924 yılında köylerle 442 sayılı düzenleme ile köylere tüzel kişilik verilmesiyle atılmıştır (T.C Resmi Gazete, 2024).Daha sonra kısa süre içinde kentlerle alakalı düzenlemeler yapılmıştır. Cumhuriyet sonrası şehirleri ele alan ilk düzenleme 1930 yılında kabul edilen 1580 sayılı Belediye Kanunu'dur. Bu yasaya göre *"Belediye, beldenin ve belde sakinlerinin mahalli mahiyette müşterek ve medeni ihtiyaçlarını tanzim ve tesviye ile mükellef hükmi bir şahsiyettir(madde 1)"*. İkinci maddesine göre *"Nüfusu ne miktar olursa olsun kaza ve vilayet merkezlerinde ve nüfusu iki binden fazla olan yerlerde belediye teşkilatı mecburidir."*Bu yasa ile getirilen 2000 üstü nüfus ölçütü 2004 yılına kadar varlığını korumuştur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında yapılan bu düzenleme ile yerel yönetimler merkezi yönetimin bir uzantısı olarak görmüştür. Ayrıca bu yasayla İstanbul ve Ankara dışındaki tüm belediyeler eşit görülmüş, tüm belediyeler merkezi idarenin denetimine tabii tutulmuştur. Ancak 1580 sayılı yasada belediyelere geniş yetkiler verilse de kaynak yetersizliği ve merkezi idarenin belediyeler üzerlerindeki aşırı katı denetimi gibi sorunlar yaşanmasına sebep olmuştur.

1945-1960 yılları arası dönemde merkezi yönetimin ağırlığı yerel yönetimler üzerinde devam ettiği gözlenmektedir. Ancak bu dönemde yaşanan İkinci Dünya Savaşı sonrasında yapılan Marshall yardımları neticesinde yaşanan topraktan kopuş ve kentlere göç etme olgusu sonucu özellikle kentlerde altyapı sorunları yaşanmaya başlanmıştır. 1950’li yıllarda benimsenen çok partili yaşam ile kente aşırı göç bir sorun olarak görülmemiş aksine partilerce siyasi bir politika olarak benimsenmesine neden olmuştur. Bunun sonucu olarak kentlere doğru yaşanan göçlere karşı belediyeler yetersiz kalmış ve düzensiz, plansız bir kentleşme yaşanmıştır. Ayrıca bu dönemde Belediyelerin kaynakları kısılmış vesayet denetimi arttırılmış, görev ve yetkilerinin çoğu merkezi birimlere aktarılmıştır. Bunun neticesinde yerel yönetimler daha da merkeze bağlı ve zayıf birimlere dönüşmüşlerdir(Karakılçık, 2013: 154). Yerel yönetimlerin yeniden yapılanma çalışmaları 1960 sonrası dönemde başlamaktadır. 1960’lı yıllar yerel yönetimler için daha planlı adımlarların atıldığı dönemdir. Örneğin, 1962 yılında Bakanlar Kurulu Kararıyla başlatılan “*Merkezi Hükümet Teşkilatı Araştırma Projesi’nin*” 1963 yılında yayınladığı rapora göre, “*Merkezi kuruluşlar ile merkezi hükümet teşkilatının taşra birimleri ve yerel yönetimler arasında görev dağılımı, yerel yönetimlerin yetkileri, kaynakları, teşkilatlanması konuları çok önemli bir inceleme alanı teşkil etmektedir. Bu konular ayrı ayrı ele alınıp incelenmelidir*” (Türkoğlu ve Demirhan, 2013: 321). Bu raporun yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılmasını amaçlayan önemli bir çalışma olduğu söylenebilir.

Darbe sonrası çıkarılan 1961 Anayasasının 112. Maddesinde yer alan “*idarenin kuruluş ve görevleri merkezden yönetim ve yerinden yönetim esasına dayanır*” şeklindeki tanımıyla devletin federal bir yapı olmadığına da altını çizmiştir. 1961 yasasına göre *yerel yönetimler; il, belediye ve köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılayan ve genel karar organları halk tarafından seçilen kamu tüzel kişileridir*. Belediye başkanının halk tarafından seçilmesi 1963 yılında yapılan 307 sayılı yasa ile gerçekleştirilmiş ve aynı yasa ile belediye meclisinin nispi temsil sistemiyle belirlenmesi kabul edilmiştir. 1961 anayasası ile yerel yönetimlere yargı güvencesi getirerek merkezi yönetimin yerel yönetimler üzerlerindeki vesayet gücü kırılmak istense de merkezi idarenin elinde bulunan mali güç ile yerel yönetimleri denetim altında tutabilmişlerdir. Bu dönemde gelir kaynakları azalan belediyeler borçlanmış ve merkezi idarenin denetimi altında ezilen, hizmet üretemeyen kurumlara dönüşmüşlerdir (Güven, 2023:23-24; Karakılçık, 2013: 154). Ayrıca bu dönemde yaygınlaşan gecekondu hayatı gündemi kaplamış ve 1966 yılında çıkarılan 775 sayılı “*Gecekondu Yasası*” çıkarılarak konut sorunu çözülmek adına adımlar atılmıştır. 1978-1979 yılları arasında yerel yönetimlere katılma isteğinin artması sonucunda Ecevit Hükümeti, vesayet denetiminin azalması, belediyelerin özerk olması ve kaynaklarını kullanabilmeleri gibi sorunlarını çözmek için kurulan “*Yerel Yönetim Bakanlığı*”nı kurmuştur. Kısa süre faaliyette bulunan bu bakanlık yerel yönetimlerin yeniden düzenlenmesi adına önemli bir adım olmuştur(Kazancı, 1983: 45-46).

1580 sayılı Belediye Kanunu ile nüfusu 2.000'in üzerinde olan yerleşimlere belediye statüsü tanınması ve politikacıların yerel yönetimlere karşı hoşgörülü yaklaşımı, belediye sayısının sürekli artmasına neden olmuştur. Bunun sonucu olarak da küçük ve güçsüz belediyeler ortaya çıkmıştır. Cumhuriyetten önce 389 olan belediye sayısı 2005 yılında yapılan 5393 sayılı değişikliğe kadar sürekli artmış ve 2005 yılında toplam 3225 belediye kurulmuştur(Keleş, 2023: 240-241; Dönmez, 2005:51). 2005 yılında yapılan 5393 sayılı yasanın 11. maddesinde yeni yasaya uymayan belediyelerin ve köylerin tüzel kişiliği kaldırılmıştır. 2008 yılında yapılan 5747 sayılı yasanın yürürlüğe girmesiyle büyükşehir belediye sınırları içerisinde yeni ilçelerin kurulması ve bazı belde belediyelerinin tüzel kişiliğine son verilmesi gibi düzenlemeler yapılmış,862 belediyenin ve 283 ilk kademe belediyesinin tüzel kişiliği kaldırılarak diğer ilçelerin mahallelerine dönüştürülmüş, 43 yeni ilçe kurulmuştur. 2012 yılında 6360 sayılı yasa ile büyükşehir olma koşulları kolaylaştırılmış, 14 Büyükşehir Belediyesi kurulmuş, Büyükşehir belediye sınırları içindeki 120 belde belediyesi ve 150 köyün tüzel kişiliği kaldırılmıştır(Özgür ve Yavuzçehre, 2016: 910-920). Böylece Türkiye'deki belediye sayılarında bir düşüş yaşanmıştır. Türkiye'de yapılan 2024 yılı yerel seçimde ise toplam belediye sayısı 1.402'dir(İçişleri Bakanlığı, 2024).

Günümüzde yürürlükte olan ve Avrupa Birliği ile müzakere sürecinin etkilerini barındıran 2005 tarihli 5393 sayılı yasa, belediyelerin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumluluklarını ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektedir(T.C.Resmi Gazate, 2005). Bu yasaya göre *“Bir yerleşim biriminde belediye kurulması için nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.”* Buna göre bir yerde il belediyesi kurulması için 5.000 nüfus kriteri getirilerek belli bir ölçek büyüklüğü sağlanarak birim sayısı azaltılmıştır. Yasaya göre *“İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim yerlerinde belediye kurulamaz. Ayrıca köylerin veya muhtelif köy kısımlarının birleşerek belediye kurabilmeleri için meskûn sahalarının, merkez kabul edilecek yerleşim yerinin meskûn sahasına azami 5.000 metre mesafede bulunması ve nüfusları toplamı 5.000 ve üzeri olması gerekir. Bir veya birden fazla köyün köy ihtiyar meclisi kararı veya seçmenlerinin en az yarısından bir fazlasının mahallin en büyük mülki idare amirine yazılı başvuru ya da valinin kendiliğinden buna gerek görmesi durumunda, valinin bildirimi üzerine, mahalli seçim kurulları, on beş gün içinde köyde veya köy kısımlarında kayıtlı seçmenlerin oylarını alır ve sonucu bir tutanakla valiliğe bildirir. İşlem dosyası valinin görüşüyle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir. Cumhurbaşkanı kararı ile o yerde belediye kurulur. Yeni iskân nedeniyle oluşturulan ve nüfusu 5.000 ve üzerinde olan herhangi bir yerleşim yerinde, Cumhurbaşkanı kararı ile belediye kurulabileceğini belirtmektedir.”* (T.C. Resmi Gazate, 2005).

2.Amasya Kentinin Tarihi ve Amasya Belediyesinin Gelişimi

Amasya/Amaseia sözcüğü, “Ana” anlamına gelen ve “Ana Tanrıça”yı kasteden “Ama” ve “Mâ” ibareleri ile bağlantılıdır. Bundan hareketle Amasya/Amaseia “Ana Tanrıça Ma’nın Şehri” anlamına gelmektedir(T.C.Amasya Valiliği, 2024). Amasya, 5.701 km² yüzölçümüne sahip, 34° 57’ 06” - 36° 31’ 53” Doğu Boyamları ile 41° 04’ 54” - 40° 16’ 16” Kuzey Enlemleri arasında yer alan ve Orta Karadeniz Bölümü’nde vadi tabanı üzerine kurulu ve Anadolu’nun iç kesimlerini Samsun Limanına bağlayan yol üzerinde bir şehirdir. Amasya isminin tarihçesine bakıldığında Hitit belgelerine göre Amasya’nın bilinen ilk adının “*Hakmiş*” olduğu sanılmaktadır. Daha sonra Amasya’nın Mitridates Krallığı Dönemi’ndeki adı “*Amasseia*”dır. Amasyalı ünlü coğrafyacı Strabon’a göre Amasya’da yaşamış olan bir Amazon kraliçesi olan *Amasis*’den almıştır(Strab, 1957). Kazılarda bulunan Yunan ve Roma sikkelerinde isim zamanla *Αμάσεια*, *Amaseia*, *Amassia* ve *Amasia* olarak değişmiş, Danişmendliler zamanında “*Amesiyye*”ve “*Şehri Haraşna*” olarak anılmıştır. En sonunda da Türkler Amasya olarak adlandırmışlardır(T.C.Amasya Valiliği, 2024).

Tarihi Kalkolitik Çağ'a kadar uzanan Amasya’da yoğun yerleşimin ilk olarak Tunç Çağı’nda (MÖ 3000-2500) başladığı bilinmektedir. Tarih boyunca *Hititler* (MÖ.1900-1200), *Frigler* (MÖ. 1200-700), *Kimmerler* (MÖ. 700-650), *Lidyalılar* (MÖ. 650-585), *Pers Satraplığı* (MÖ. 533-333), *Helenistik Devir* (MÖ. 333-291), *Pontus Krallığı* (MÖ. 301-26), *Roma İmparatorluğu* (MÖ.26 MS.395), *Bizans İmparatorluğu* (395), *Anadolu Selçukluları*, *Beylikler Devri*’nde *Danişmentliler*, *Moğol İmparatorluğu* (1243), *İlhanlılar* (1335-1341), *Aretnalılar* (1341-1381) ve *Osmanlı Devleti* (1389-1923) gibi yaklaşık 19 devletin himayesine girmiştir(Doğancı, 2018: 3-24; T.C.Amasya Valiliği, 2024).

Amasya, Osmanlı Devleti’nde 15. Yüzyılın ilk yarısından itibaren şehzadelerin görev yaptığı sancak ve Eyalet-i Rum’un merkezi olarak kullanılmıştır. Ayrıca Amasya, Osmanlı padişah ve şehzadelerinin gösterdikleri ilgi nedeniyle “*şehzadeler şehri*” olarak ün yapmıştır. 15. ve 16. yüzyılda yaşanan isyanlara ve ayaklanmalara ev sahipliği yaptığı için 1553 yılında vilayet konumunu kaybederek Sivas’a bağlanmış ve Osmanlı döneminde 1608-1919 yılları arasında Sivas’a bağlı bir yerleşim yeri olarak varlığını sürdürmüştür. Sivas Vilayetine bağlı Amasya Sancağı, 1919’da Mili Mücadele döneminde önemli bir yeri bulunmaktadır. Mustafa Kemal’in 9. Ordu Müfettişi göreviyle 12 Haziran 1919 tarihinde Culüs Tepesi’nde Amasya’nın önde gelenlerinden oluşan bir ekiple karşılanmış ve milli mücadelenin ilk adımlarının atıldığı sancak olmuştur. Daha sonra Cumhuriyet’in ilanından kısa süre sonra 20 Nisan 1924 yılında Amasya il olmuştur (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2024).1923’ten itibaren sürekli nüfus artışı yaşanmış ve günümüzde Amasya ilinin 2024 yılındaki nüfusu, 342 bin 378, il merkezi nüfusu ise 151.058 kişi olarak hesaplanmıştır. (T.C. Amasya Valiliği, 2024).

3.Yerel Halkın Amasya Belediyesi'nin Sosyo-Kültürel Faaliyetlerine Yönelik Memnuniyet Algısı

Amasya tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehirdir. Özellikle Osmanlı döneminde yaklaşık 182 yıl şehzadelerin yetiştirildiği bir sancak olmuştur. Bu nedenle şehir fiziki, ticari, siyasi ve kültürel bakımdan gelişerek köklü bir tarihi geçmişe sahiptir. Ancak Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde “*Şehzadeler Sancağı*” özelliğini kaybetmesi neticesinde ticari, kültürel ve sosyal canlılığı kaybolmaya başlamıştır.

Kültürel faaliyetler, bireylerin yaşadıkları kentle aidiyet bağlarını güçlendiren ve toplum içindeki sosyal uyumu artıran önemli unsurlardan biridir (Turan, Çevik & Aktepe, 2017: 88). Türkiye’de yerel yönetimler, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu çerçevesinde kültürel faaliyetler yürütmekle yükümlüdürler. 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 14. maddesi, belediyelerin kültürel ve sosyal hizmetler sunma yükümlülüğünü açıkça ortaya koymaktadır. Bu bağlamda belediyeler, kent sakinlerinin kültürel ihtiyaçlarını karşılamak ve sosyal refahı artırmak amacıyla çeşitli programlar düzenlemek zorundadır (Sezik, 2019: 102). Amasya Belediyesi, şehrin tarihi kimliğini koruyarak, kültürel mirası yaşatmak ve halkın sosyal gelişimini desteklemek için çeşitli projeler yürütmektedir. Bu faaliyetler, hem kent merkezinde hem de çeper mahallelerde yaşayan bireylere hitap etmeye çalışmaktadır.

Amasya Uluslararası Atatürk Kültür ve Sanat Festivali, şehirde en büyük katılıma sahip kültürel etkinliklerden biridir. Müzik, tiyatro, edebiyat ve sanat alanlarında yerel ve uluslararası sanatçılar sahne aldığı bu festivalin (TEMAD,2024) Amasya’nın kültürel imajına katkı sağladığı ve halkın belediye hizmetlerine yönelik olumlu algısını artırdığı ifade edilebilmektedir.

Geleneksel El Sanatları Kursları ve Sergileri, Amasya Belediyesi ve Halk Eğitim Merkezi tarafından kadın girişimciliğini destekleyen programlarla sanatları ve dokuma kursları açılmakta ve elde edilen ürünler, belediye destekli sergilerde satışa sunulurken ekonomik katkı sağlanmaktadır.

Günümüzde yerel yönetim birimi olan belediyeler de şehrin eski ihtişamını kazandırmak için çeşitli sosyal etkinlikler düzenlemektedir. Amasya Belediyesinin düzenlediği sosyal etkinlikler şu şekilde sıralanabilir:

Gençlerin sosyal ve kültürel gelişimini desteklemek için gençler arasında çok popüler olan spor turnuvaları, yaz kampları, kütüphane projeleri ve eğitim destek programları gibi etkinlikler düzenlenmektedir. Ayrıca Amasya Belediyesi bilim seven, nitelikli bireyler yetiştirilmesinin amaçlandığı çocuk yuvaları kurarak sosyal girişimcilik örnekleri de bulunmaktadır (Esmer&Yüksel, 2020: 180; T.C.Amasya Belediyesi,2024).

Amasya Belediyesi, şehirde kültürel bilinci artırmak amacıyla konserler, konservatuar etkinlikleri, kitap ve dergi yayınları, kültürel etkinlikler, bando ve mehter takımı gösterileri ve fuarlar düzenlemektedir.

Sosyal tesisler, parklar, bahçeler, mesire alanları ve çocuk oyun alanlarının bakım ve düzenlemesi, Amasya Belediyesi tarafından sürdürülen önemli hizmetler arasındadır. Kent içi peyzaj çalışmaları, çevre düzenlemesi kapsamında gerçekleştirilen ve kentsel yaşam kalitesini artırmaya yönelik projeler arasında yer almaktadır.

Amasya Belediyesi, milli ve dini bayramlar başta olmak üzere özel gün kutlamaları düzenlemektedir.

Belediye tarafından parklar, bahçeler, mesire alanları, çocuk oyun alanları, sosyal, kültürel ve eğitim amaçlı binalar ile spor tesislerinin inşa edilmesi ve restorasyon çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Kentin tarihî dokusunun korunması amacıyla restorasyon projeleri yürütülmekte, özellikle Osmanlı ve Selçuklu mimarisine sahip yapılar restore edilmektedir.

Sosyal yardımlaşma hizmetleri kapsamında ayni ve nakdi yardım projeleri yürütülmekte, dezavantajlı gruplara yönelik destek programları uygulanmaktadır.

Kapalı ve açık spor tesisleri, yürüyüş yolları, bisiklet yolları gibi altyapı çalışmaları, sağlıklı yaşamı teşvik etmek amacıyla belediye tarafından planlanmakta, halkın spor aktivitelerine daha fazla katılımını sağlamak amacıyla belediye tarafından çeşitli spor etkinlikleri düzenlenmekte ve spor tesisleri ücretsiz veya düşük maliyetle kullanıma sunulmaktadır. Belediye hizmet binasında yer alan spor merkezinde halkı spor ile buluşturmaktadır (T.C.Amasya Belediyesi, 2024).

4.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Amasya il merkezine yerleşmiş bulunan seçmen olabilecek kişiler olan 18 yaş üzeri vatandaşlar oluşturmaktadır. Amasya'nın toplam nüfusu, 2023 yılı sonu itibariyle 339.529'dur. Toplam nüfus büyüklüğüne göre 58. sırada yer almaktadır. Nüfus yoğunluğu 60, nüfus artış hızı yüzde %0,37'dir. İlin toplam nüfusunun 168.290 erkek ve 171.239 kadın oluşturmuştur. Amasya nüfusunun %73,10'u il ve ilçe merkezlerinde, %26,90'ı köy ve beldelerde yaşamaktadır. Bu anlamda Amasya Merkez nüfusu 2023 yılı verilerine göre 148.908 kişiden oluşmaktadır. Bu nüfusun 73.884'ünü erkek ve 75.064'ünü kadın oluşturmuştur(T.C.Amasya Valiliği,2024).

5.Araştırmanın Türü ve Amacı

Bu çalışma, Amasya il merkezinde ikamet eden vatandaşların yerel hizmet birimi olan belediyenin düzenlediği sosyal etkinlik faaliyetlerinin kentin sosyo-kültürel gelişimi üzerindeki görüşlerini belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, vatandaşların Amasya ilinde faaliyet gösteren belediye birimine, belediyenin düzenlediği sosyal etkinlik faaliyetlerine, belediye başkanına ve belediye sorunlarına yönelik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma, konusu itibariyle vatandaşların yerel hizmetlerin kentin gelişimi üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlayan bir araştırma niteliğindedir.

6.Araştırmanın Yöntem ve Metodolojisi

Literatür incelendiğinde vatandaşların kamu hizmetlerinden memnuniyet düzeylerinin belirlenmesine yönelik birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda genellikle çalışmanın yapıldığı alanda sunulan kamu hizmetlerinden duyulan memnuniyet düzeylerinin ölçme, kamu hizmetleri ile vatandaşların duydukları tatmin duyguları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi, kamu hizmetlerinden duyulan memnuniyet düzeyi ve siyasal eğilimler, demografik göstergeler ve memnuniyet oranlarının analiz edilmesi gibi konuların araştırıldığı görülmektedir. Bu alana yönelik çalışmalar sıklıkla yapılmış ve yapılmaya da devam edilmektedir.

Menteşe (2013) tarafından yapılan çalışmada 2013 yılında Tunceli merkezde yedi mahalleden alınan 538 basit tesadüfî örnekleme yöntemiyle seçilmiş kişiye anket veri toplama tekniği uygulanarak, belediye yönetimine yönelik yargı, belediye hizmetlerinden halkın memnuniyeti ve bu hizmetlere verdiği önem belirlenmeye çalışılmıştır. Memnuniyet düzeyi ölçülürken cinsiyet, yaş, eğitim, gelir düzeyi, ikamet süresi, genel çalışma durumu ve oturduğu mahalle gibi değişkenler esas alınmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen veriler incelendiğinde Tunceli’de halkın Belediye yönetiminden orta düzeyde memnun olduğunu, belediyenin sunduğu genel hizmetlerden halkın memnuniyet düzeyinin de orta düzeyde olduğu ve belediyenin sunduğu genel hizmetlere verilen önem düzeyinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

İzci, Sevinçli ve Demirci(2022) tarafından Bitlis il merkezinde yapılan çalışma ile bireylerin belediye hizmetlerinden duydukları genel memnuniyet düzeyi ile yerel hizmet memnuniyeti incelenmek amaçlanmıştır. Çalışmada ölçüt olarak cinsiyet, yaş, eğitim durumu, oy verdikleri parti ve belediye hizmetleriyle ilgili bilgi düzeyi ele alınmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular değerlendirildiğinde Bitlis’te yaşamaktan memnunum sorusuna yanıtlar değerlendirildiğinde sonuç ne memnunum ne de memnum değilim cevabına yakın olduğu görülmüştür. Ayrıca çalışmada kullanılan ölçütlerden; cinsiyet, eğitim ve yaş gibi değişkenler ile belediye hizmetlerinden genel memnuniyet ve hizmet memnuniyeti düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Vatandaşların belediye hizmetlerine yönelik bilgi düzeyi ile genel memnuniyet ve belediye hizmetlerine yönelik memnuniyet düzeyleri arasında pozitif yönlü bir ilişki saptanmıştır. Diğer bir ölçüt olan oy verilen parti ile ilgili sonuca bakıldığında AK Parti’ye oy verdiklerini belirten katılımcıların genel memnuniyet düzeyi diğer partilere oy verdiklerini belirten katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmüştür.

Demir ve Kartal(2021) tarafından yapılan çalışmada Ordu iline bağlı Ünye ilçesinde yaşayan vatandaşların Ünye Belediyesi’nin sunduğu hizmetlerden memnuniyet düzeyleri tespit edilmiştir. Çalışmada değişken olarak cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, aylık gelir durumu meslek, Ünyeli olma durumu, yaşanılan bölge, ikamet süresi, Ünye’ye gelme sebebi ve mahalle kullanılmıştır. Tüm bu değişkenler il Ünye Belediyesi tarafından sunulan Fen İşleri, Genel Memnuniyet, Halkla İlişkiler, İşletme İştirak, Mali İşler, Temizlik İşleri, İmar, Şehir, Zabıta gibi hizmetlerden

duyulan memnuniyet ölçülmüştür. Çalışma sonucunda cinsiyet ile genel memnuniyet arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca Ünyeli olma durumu ve genel memnuniyet arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Akçakaya ve Ecer(2020) tarafından yapılan çalışmada Kars Belediyesi örneğinde vatandaşların Belediyecilik hizmetlerinden memnuniyet düzeyi belirlenmek için anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada belediye kuruluşuna, personeline ve hizmetlerine yönelik memnuniyet düzeyini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada ölçüt olarak; cinsiyet, yaş, öğrenim, meslek, gelir, ikamet süresi, mahalle, Karşılı olma durumu ve kendinizi Karşılı hissediyor olma durumu ele alınmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen verilere bakıldığında katılımcıların; %69,8'i sosyal tesislerin inşası ve bakımında; %68,8'i fiziki mekan düzenlemesi ve tarihi doku koruma hizmetlerinden memnun olmadıklarını beyan etmiştir. Ayrıca katılımcılara sorulan “Sizce Kars'ta çözülmesi gereken en önemli yerel sorun nedir?” sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında katılımcıların en önemli üçüncü sorun olarak(%48,5) yeterli sosyal alanların olmayışı cevabını verdikleri görülmüştür. Diğer bir eksiklik olarak da yeşil alan/park/oyun alanı eksikliği(%47,4) olduğunu belirtmişlerdir. Bunların dışında katılımcıların %63'ü kentin imajından, %61,9'u genel olarak yerel hizmetlerden ve %64,5'i kentteki yaşam kalitesinden memnun olmadıklarını belirtmişlerdir.

İnan, Eren ve Özel (2009) tarafından yapılan çalışmada Niğde Belediye'sinin 2004-2008 yılları arasında yurttaşların sunulan hizmetlerden memnuniyeti araştırılmıştır. Araştırmada memnuniyetin seyrini tespit edebilmek için dört yıl arayla anket çalışması tekrarlanmıştır. Çalışmada belediyenin sunduğu hizmetler imar, kentsel, ekonomik, sosyal ve kültürel, denetim hizmetleri olarak beş grup içerisinde ele alınmıştır. Bu değerlendirme sonucunda imar ve kentsel hizmetler beşli likert ölçeğinde üç ortalama değerinin üzerinde; sosyal ve kültürel, denetim ve ekonomik faaliyetler üç ortalama değerinin altında puan almıştır. Özellikle sosyal ve kültürel hizmetlerde memnuniyet düzeyinde ikinci dönem itibarıyla neredeyse hiç iyileşme görülmediği sonucuna varılmıştır.

Akyıldız (2012) tarafından yapılan çalışmada Uşak Belediyesi tarafından sunulan hizmetlerden memnuniyet düzeyini ölçmek için kent nüfusunu temsil eden 18 yaş üzeri 384 vatandaşa anket çalışması uygulanmıştır. Çalışma sonucunda vatandaşların en memnun oldukları hizmet sosyal yardım hizmetleri olurken, memnuniyetin en düşük olduğu hizmet geri dönüşüm hizmetleri olmuştur. Ayrıca araştırma evreninin belediye hizmetlerine karşı genel olarak memnuniyetine bakıldığında ‘kararsız’ oldukları anlaşılmıştır.

Aslan ve Uluocak (2012) tarafından yapılan çalışmada, Çanakkale Merkez ilçede yaşayan insanların belediye hizmetlerinden duydukları memnuniyet düzeyleri araştırılarak cinsiyet, gelir düzeyi, meslek ve yaşanan yer açısından bir farklılaşma olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışma sonucunda Çanakkale'de yaşayan bireylerin %97'si Çanakkale'de yaşamaktan memnun olduklarını belirtmiştir. Çalışmada belediyenin en başarısız olduğu hizmet olarak kentsel altyapı hizmetleri ve toplu

taşıma hizmetleri olarak belirlenmiştir. Belediyenin başarılı olarak değerlendirilen hizmetleri arasında sosyal ve kültürel alanda gerçekleştirdiği faaliyetlerin öncelikli olarak engelliler ve toplum merkezlerine yönelik çalışmaların beğenildiği gözlemlenmiştir. Ayrıca çalışmada ankete katılan bireyler, belediyenin proje faaliyet ve etkinliklerden yeteri kadar haberdar olmadıkları gözlemlenmiştir.

Almarshad'ın (2015) Suudi Arabistan'ın Kuzey Sınırları bölgesinde yaşayan vatandaşların belediye farkındalığı ile belediye hizmetlerinden memnuniyetleri arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında vatandaşların belediye çalışmaları hakkında bilgi sahibi olmasının, tartışmalara katılmasının ve belediye projelerine dahil olmasının, belediye hizmetlerinden duydukları memnuniyeti nasıl etkilediğini araştırılmıştır. Suudi Arabistan'ın Kuzey Sınırları bölgesinde yaşayan 250 kişi ile yürütülen çalışmada anket tekniği kullanılmış ve bireylerin belediye farkındalık düzeyleri ile belediye hizmetlerinden memnuniyetleri değerlendirilmiştir. Belediye farkındalığı ile vatandaş memnuniyeti arasında güçlü ve pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur. Vatandaşların belediye faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaları, onların belediye hizmetlerinden memnuniyetlerini artırdığı görülmüştür. Özellikle belediyenin gelecekteki projeleri hakkında bilgi sahibi olmak, vatandaş memnuniyetini önemli ölçüde artırmaktadır.

Literatür incelendiğinde, yerel halkın belediye hizmetlerinden memnuniyet araştırmalarının oldukça geniş olduğunu söylemek mümkündür. Özellikle il ve ilçe merkezlerinde kamu hizmetlerine yönelik memnuniyet araştırmalarına rastlanmaktadır. Literatürde Amasya Belediyesi örneğinde yerel hizmet birimi olarak belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerine yönelik bir memnuniyet ile ilgili bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu çalışma, Amasya Belediyesi örneğinde, belediye hizmetlerine yönelik memnuniyet üzerine gerçekleştirilen ilk çalışma olma niteliği taşımaktadır. Ayrıca çalışma 2019 yılında gerçekleşen yerel seçimler sonrasında yapılan faaliyetleri esas alarak hazırlandığından 2024 yılı yerel seçimleri sonrasında vatandaşların hangi alanda hizmet beklediklerini göstermesi açısından önemlidir.

Bu çalışmada, Amasya Belediyesi örneğinde, vatandaşların belediyenin sosyal etkinlik faaliyetlerinden haberdarlığı ve bu faaliyetlerin kentin gelişimi üzerindeki görüşleri incelenecektir. Çalışmanın evrenini Amasya ilinde yaşayanlar oluşturmaktadır. Örneklem ise Amasya kent merkezinde yaşayan seçmen yaşında olan 18 yaş ve üzeri vatandaşlar oluşturmaktadır. Araştırmaya konu olan belediye hizmetlerinin, belediye mücavir alanı içerisinde sunuluyor olması Amasya kent merkezinin araştırma örnekleme olarak seçilmesinde etkili olmuştur. Araştırma kapsamında Amasya ilinin seçilmesinin sebebi köklü tarihi yapısının ve köklü bir belediyecilik geçmişi olan kentte benzeri bir çalışmanın daha önce yapılmamış olmasıdır. Araştırmada nicel (kantitatif) araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada örnekleme yöntemi olarak Basit Tesadüfî örnekleme kullanılmıştır. Bu yöntemde listelenen birimler arasından rastgele seçim yapılmaktadır. Evrenin büyük ve karmaşık olmaması durumunda seçim işlemi kolaylaşmaktadır. Verilerin elde edilmesinde ise birincil kaynak araştırması yapılmıştır.

Bu açıklamalar sonucunda, Amasya il merkezinde yaşayan ve amaçlı örnekleme göre seçilen 18 yaş üstü 450 vatandaşa yönelik olarak uygulanan anketler neticesinde, sorulara titizlikle yanıt veren 442 katılımcıların anket formu değerlendirmeye alınmıştır. Uygulanan anket formu; Akçakaya ve Ecer (2020) tarafından geliştirilen (Vatandaşların Yerel Hizmetlere Yönelik Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma: Kars Belediyesi Örneği) makalesinden alınan soruların 5’li Likert ölçeğiyle hazırlanıp, Amasya Belediyesi’nin yürüttüğü sosyal ve kültürel faaliyetlere uyarlanmasıyla oluşturulmuştur. Anket formunda demografik yapı, belediyeye yönelik algı, belediye yönetimine ve çalışanlarına yönelik güven düzeyi ve belediyenin düzenlediği sosyal etkinliklere karşı görüşler gibi sorulara yer verilmiştir. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 16.0 paket programı aracılığıyla analiz edilmiş ve yorumlanmıştır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’ndan çalışma için onay alınmıştır (11.06.2024/01-43).

7.Araştırmanın Hipotezleri

Çalışmanın hipotezleri şu şekildedir:

H1: Belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerinden duyulan memnuniyet vatandaşların cinsiyete göre farklılaşmaktadır.

H2: Belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerinden duyulan memnuniyet vatandaşın yaşa göre farklılaşmaktadır.

H3 Belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerinden duyulan memnuniyet vatandaşın gelir durumuna göre farklılaşmaktadır.

H4: Belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerinden duyulan memnuniyet kişinin Amasyalı olup olmamasına göre değişmektedir.

H5: Belediyenin sosyo-kültürel hizmetlerinden duyulan memnuniyet ikamet süresine göre farklılaşmaktadır.

H6: Belediye ile olumsuz bir durum yaşayanlarla yaşamayanlar arasında memnuniyet düzeyi farklılaşmaktadır.

8.Bulgular

Çalışmanın demografik verileri aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Demografik Veriler

		Frekans	Yüzde			Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	236	53,4	Meslek	Kamu Sektörü	51	11,5
	Erkek	206	46,6		Özel Sektör	118	26,7
	Toplam	442	100,0		Serbest	66	14,9

					Meslek		
Yaş	18-24 Yaş arası	103	23,3		İşçi	15	3,4
	25-34 Yaş Arası	82	18,6		Ev Hanımı	40	9,0
	35-44 Yaş Arası	86	19,5		Öğrenci	70	15,8
	45-54 Yaş Arası	77	17,4		Emekli	55	12,4
	55-64 Yaş Arası	59	13,3		İşsiz	27	6,1
	65 Yaş ve Üzeri	35	7,9		Toplam	442	100,0
	Toplam	442	100,0				
Gelir	15.000 TL altı	159	36,0	Amasyalı Olma Durumu	Evet	378	85,5
	15.001 TL-30.000 TL arası	147	33,3		Hayır	64	14,5
	30.001 TL-45.000 TL arası	95	21,5	İkamet Süresi	Toplam	442	100,0
	45.001 TL ve üzeri	41	9,3		1-5 Yıl Arası	85	19,2
	Toplam	442	100,0		6-10 Yıl Arası	99	22,4
Belediye İle Olumsuzluk Yaşama	Evet	46	10,4		11-15 Yıl Arası	91	20,6
	Hayır	306	69,2		16-20 Yıl Arası	52	11,8
	Kısmen	90	20,4		21 yıl ve üzeri	115	26,0
	Toplam	442	100,0		Toplam	442	100,0
Belediye Hizmetlerinden Memnun İyet	Evet	164	37,1	Belediye Başkanlığı Güçlü Müdür?	Evet	169	38,2
	Hayır	137	31,0		Hayır	147	33,3
	Kısmen	141	31,9		Kısmen	126	29,5
	Toplam	442	100,0		Toplam	442	100,0

Tablo 1’de görüldüğü üzere katılımcıların %53’ü kadın, %46,6’sını erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların %23,3’ü 18-24 yaş arasında, %18,6’sı 25-34 yaş arasında, %19,5’i 35-44 yaş arasında, %17,4’ü 45-54 yaş arasında, %13,3’ü 55-64 yaş arasında ve %7,9’u 65 yaş ve üzeridir. Katılımcıların %61,4’ünü 45 yaş altı kişiler oluşturmaktadır. Katılımcıların çoğunun genç sayılabilecek yaş aralığında olması son dönemlerde yapılan belediye faaliyetlerinin kent üzerindeki etkisini kıyaslama yapılabilmesi açısından önemlidir. Katılımcıların %36’sının geliri 15.000 TL altı, %33,3’ünün geliri 15.001 TL-30.000 TL arası, %21,5’i 30.001 TL-45.000TL arası, %9,3’ü 45.001 TL ve üzeridir. Katılımcıların %10,4’ü belediye ile olumsuzluk yaşamış, %69,2’si belediye ile olumsuzluk yaşamamış ve %20,4’ü belediye ile kısmen olumsuzluk yaşamıştır. Katılımcıların %37,1’i belediye

hizmetlerinden memnun, %31,0'i belediye hizmetlerinden memnun değil ve %31,9'u belediye hizmetlerinden kısmen memnun olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %11,5'i kamu sektöründe, %26,7'si özel sektörde, %14,9'u serbest meslek, %3,4'ü işçi, %9,0'u ev hanımı, %15,8'i öğrenci, %12,4'ü emekli ve %6,1'i işsiz olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %85,5'i Amasyalı ve %14,5'i Amasyalı değildir. Katılımcıların %19,2'si 1-5 yıl arası, %22,4'ü 6-10 yıl arası, %20,6'sı 11-15 yıl arası, %11,8'i 16-20 yıl arası ve %26,0'sı 21 yıl ve üzeri Amasya'da ikamet etmekte olduklarını belirtmektedir. Katılanların büyük kısmının Amasya'da ikamet süresinin uzun olması karşılaştırma için önemlidir. Katılımcıların %38,2'si Belediye başkanlığının güçlü olduğunu düşünmekte, %33,3'ü güçlü olmadığını düşünmekte ve %29,5'i kısmen güçlü olduğunu düşünmektedir.

Tablo 2. Belediye Başkanını Tanımlama Frekans Tablosu

	İfadeler	Frekans	Yüzde
Belediye Başkanını Nasıl Tanımlarsınız? (Birden Fazla Seçilebilir.)	Alanında Uzman	83	18,8
	Çalışkan/Dinamik	165	37,3
	Objektif	102	23,1
	Sorun Çözücü	83	18,8
	Halkla İç İç	147	33,3
	Vizyon Sahibi	86	19,5
	Güler Yüzlü	179	40,5
	Tanımlıyorum	26	5,9

Katılımcıların birden fazla cevap verebildiği Belediye başkanını nasıl tanımlarsınız sorusuna %18,8'i alanında uzman, %37,3'ü çalışkan/dinamik, %23,1'i objektif, %18,8'i sorun çözücü, %33,3'ü halkla iç içe, %19,5'i vizyon sahibi, %40,5'i güler yüzlü ve %5,9'u tanımadıkları cevabını vermiştir. Katılımcıların çoğu belediye başkanını güler yüzlü olarak tanımlamaktadırlar.

Cinsiyet değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyetini ortaya koyan ifadelerin ($0,935 > 0,05$), Halkın Yerel Hizmetlerin Etkin olup olmadığına yönelik düşüncesini ortaya koyan ifadelerin ($0,520 > 0,05$) ve Halkın Yerel Düzeyde İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,052 > 0,05$) ortalamaları arasında bir anlam ilişkisi olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem T-Testine bakılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Cinsiyet değişkeni ile ilgili kurulan hipotezler reddedilmiştir.

Amasyalı olma değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerin Etkin olup olmadığına yönelik düşüncesini ortaya koyan ifadelerin ($0,421 > 0,05$) ve Halkın Yerel Düzeyde İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,392 > 0,05$) ortalamaları arasında bir anlam ilişkisi olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem T-Testine bakılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Amasyalı olma değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyetini ortaya koyan ifadelerin ($0,000 < 0,05$) ortalamaları arasında bir anlam ilişkisi olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem T-Testine bakılmış ve anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre kendini Amasyalı olarak ifade eden katılımcıların (Mean=2,1565) Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyet ortalamasının Amasyalı olmayan katılımcılara (Mean=2,6224) göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durumda kendini Amasyalı olmayan katılımcıların geldikleri/doğdukları kentlerle Amasya kentini kıyaslaması ve buna göre karar vermelerinin etken olduğu düşünülebilir.

Yaş değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyeti ortaya koyan ifadelerin ($0,000 < 0,05$), Halkın Yerel Hizmetlerin Etkin olup olmadığına yönelik düşüncesini ortaya koyan ifadelerin ($0,520 > 0,05$) ve Halkın Yerel Düzeyde İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,052 > 0,05$) ortalamalarının farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA analizi kullanılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Yaş değişkeni ile ilgili kurulan hipotezler reddedilmiştir.

Gelir değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyetini ortaya koyan ifadelerin ($0,466 > 0,05$) ve Halkın Yerel Hizmetlerin Etkin olup olmadığına yönelik düşüncesini ortaya koyan ifadelerin ($0,252 > 0,05$) ortalamalarının farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA analizi kullanılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 3. Gelir Değişkenine Göre Halkın Yerel Bazda İlgi Düzeyi Arasında Fark Olup Olmadığını Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Boyut	Gelir	N	X	F	P	Anlamlı Fark
Halkın Yerel Düzeyde İlgi Düzeyi	30.001 TL-45.000 TL arası	95	2,2337	2,383	0,031	30.001 TL-45.000 TL arası-15.000 TL'den az
	45.001 TL ve üzeri	41	2,3171			
	15.001-30.000 TL arası	147	2,4612			
	15.000 TL ve altı	159	2,5635			

Gelir değişkeni ile Halkın Yerel Bazda İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,031 < 0,05$) ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre (Tablo 3) farklılığın kaynağını test etmek için Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve farklılığın yönü 15.000 TL altı ile 30.001 TL-45.000 TL arasındadır. Tabloya göre 30.001 TL-45.000 TL gelire sahip katılımcıların yerel düzeyde ilgi düzeyi 15.001

TL altı gelire sahip katılımcılara göre daha yüksektir.

İkamet Süresi değişkeni ile Halkın Yerel Hizmetlerin Etkin olup olmadığını ortaya koyan ($0,540 > 0,05$) ve Halkın Yerel Düzeyde İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,440 > 0,05$) farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA analizi kullanılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 4. İkamet Süresi Değişkenine Göre Halkın Sosyo-Kültürel Hizmetlerden Memnuniyet Düzeyi Arasında Fark Olup Olmadığını Belirlemek İçin Yapılan Tek Yönlü ANOVA Tablosu

Boyut	İkamet Süresi	N	X	F	P	Anlamlı Fark
Halkın Yerel Hizmetlerden Memnuniyet Düzeyi	21 yıl ve üzeri	115	2,0246	3,589	0,007	21 yıl ve üzeri - 6-10 yıl arası
	16-20 yıl arası	52	2,1891			
	1-5 yıl arası	85	2,2314			
	11-15 yıl arası	91	2,3315			
	6-10 yıl arası	99	2,3687			

İkamet Süresi değişkeni ile Halkın Sosyo-Kültürel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyeti ($0,007 < 0,05$) ortaya koyan ifadelerin ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre (Tablo 4) farklılığın kaynağını test etmek için Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve farklılığın yönü 6-10 yıl arası ve 21 yıl ve üzeri sürelerde ikamet edenler katılımcılar arasında bulunmuştur. Buna göre 21 yıl ve üzeri sürelerde Amasya’da ikamet eden katılımcıların yerel hizmetlerden memnuniyet ortalamaları 6-10 yıl arası Amasya’da ikamet eden katılımcılara göre daha yüksektir. Bu durum uzun süredir kente ikamet eden kişilerin eski ve yeni yapıyı kıyaslama ve eskiye göre kentin gelişimine tanıklık etme durumlarından kaynaklandığı tahmin edilmektedir.

Yakın zamanda belediye ile sorun yaşadınız mı değişkeni ile Halkın Sosyo-Kültürel Hizmetlerin etkin olup olmadığını ortaya koyan ($0,058 > 0,05$) ve Halkın Yerel Düzeyde İlgisini ortaya koyan ifadelerin ($0,752 > 0,05$) farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla tek yönlü ANOVA analizi kullanılmış ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Yakın zamanda belediye ile sorun yaşadınız mı değişkeni ile Halkın Sosyo-Kültürel Hizmetlerin Duyduğu Memnuniyeti ($0,004 < 0,05$) ortaya koyan ifadelerin ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buna göre (Tablo 3) farklılığın kaynağını test etmek için Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve farklılığın yönü Hayır ve Kısmen yanıtını veren katılımcılarda görülmüştür. Buna göre Hayır yanıtını veren katılımcıların yerel hizmetlerden duyulan memnuniyet ortalaması Kısmen yanıtını veren katılımcıların ortalamasından yüksektir. Belediye ile herhangi bir sorun yaşamayan katılımcılar beklenildiği gibi belediye ile kısmen

sorun yaşayan katılımcılara göre hizmetlerden daha memnundur.

Tablo 5. Cinsiyet ile belediye hizmetlerinden memnuniyet ifadesi Ki-Kare tablosu

Cinsiyet			Belediyenin birim hizmetlerinden memnununum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
Cinsiyet	Erkek	Frekans	59	70	39	23	15	206
		Yüzde	28,6	34,0	11,2	11,2	7,3	100,0
	Kadın	Frekans	78	63	67	16	12	236
		Yüzde	33,1	26,7	28,4	6,8	5,1	100,0
	Toplam	Frekans	137	133	106	39	27	442
		Yüzde	31,0	30,1	24,0	6,1	6,1	100,0

Değişkenlerle ifadeler arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığına bakmak amacıyla Ki-Kare Testi'nden faydalanılmıştır. Buna göre cinsiyet ile belediyenin birim hizmetlerinden memnuniyet sorusu arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,040$; $p<0,05$). Buna göre erkek (%62,6) katılımcılar, belediyenin birim hizmetlerinden kadın(%59,8) katılımcılara oranla daha memnun çıkmıştır. Ayrıca kadın katılımcılar (%28,4) erkek katılımcılara(%11,2) oranla belediye hizmetlerinden memnuniyet konusunda daha kararsız oldukları ortaya çıkmıştır.

Tablo 6. Cinsiyet ile Amasya'da yapılan sosyal ve kültürel etkinliklere katılım ifadesi Ki-Kare Analizi

Cinsiyet			Belediyenin birim hizmetlerinden memnununum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
Cinsiyet	Erkek	Frekans	50	71	41	29	12	206
		Yüzde	24,3	34,5	19,9	14,1	5,1	100,0
	Kadın	Frekans	44	78	52	55	7	236
		Yüzde	18,6	33,1	22,0	23,3	3,0	100,0
	Toplam	Frekans	94	149	93	84	22	442
		Yüzde	21,3	33,7	21,0	19,0	5,0	100,0

Cinsiyet ile Amasya'da yapılan sosyal ve kültürel etkinliklere katılma sorusu arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi'ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,027$; $P<0,05$). Buna göre erkek katılımcıların (%58,8) kadın katılımcılara(%51,7) oranla Amasya'da gerçekleştirilen sosyal ve kültürel

etkinliklere katılım oranı daha yüksek çıkmıştır. Erkek katılımcıların kadın katılımcılara göre daha fazla ev dışı işlerinde oldukları gerçeği göz önüne alındığında bu beklenen bir sonuçtur.

Tablo 7. Cinsiyet ile Belediye'nin düzenlediği seminer, söyleyişi, panel gibi faaliyetlerin faydalı olduğunu düşünme durumu Ki-Kare Analizi

Cinsiyet			Belediye'nin düzenlediği seminer, söyleyişi, panel gibi faaliyetleri faydalı bulma					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
	Erkek	Frekans	53	75	44	20	14	206
		Yüzde	25,7	36,4	21,4	9,7	6,8	100,0
	Kadın	Frekans	48	108	54	21	5	236
		Yüzde	20,3	45,8	22,9	8,9	2,1	100,0
	Toplam	Frekans	101	183	98	41	19	442
		Yüzde	22,9	41,4	22,2	9,3	4,3	100,0

Cinsiyet ile Belediye'nin düzenlediği seminer, söyleyişi, panel gibi faaliyetleri faydalı bulma şeklindeki soru arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi'ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,049$; $P<0,05$). Buna göre, kadın katılımcılar Belediye'nin düzenlediği seminer, söyleyişi, panel gibi faaliyetleri faydalı bulmaya yönelik katılım oranı (%66,1), erkek katılımcılara (%62,1) nazaran daha yüksek çıkmıştır. Diğer faaliyetlerde erkeklerin oranının kadınların oranına nazaran fazla çıkmasına rağmen seminer, söyleyişi, panel gibi faaliyetlerde kadınların oranının daha fazla çıkmasında kadınların kendilerini geliştirme faaliyetlerine daha fazla önem verdiği sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 8. Cinsiyet ile Amasya'da yaşamaktan memnun olma durumu Ki-Kare Analizi

Cinsiyet			Amasya'da yaşamaktan memnunum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
	Erkek	Frekans	95	52	18	16	25	206
		Yüzde	46,1	25,2	8,7	7,8	12,1	100,0
	Kadın	Frekans	79	76	43	16	22	236
		Yüzde	33,4	32,2	18,2	6,8	9,3	100,0

		Yüzde	33,5	32,2	18,2	6,8	9,3	100,0
	Toplam	Frekans	174	128	61	32	47	442
		Yüzde	39,4	29,0	13,8	7,2	10,6	100,0

Cinsiyet ile Amasya’da yaşamaktan memnunun şeklindeki soru arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi’ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,006; p<0,05$ ve $\chi^2:0,005; p<0,05$). Buna göre, erkek katılımcıların Amasya’da yaşamaktan memnunun ifadesine katılım oranı (%71,3), kadın katılımcılara (%65,7) nazaran daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca kadın katılımcıların Amasya’da yaşamaktan memnunun ifadesine katılım konusunda kararsız kalma oranının (%18,2), erkek katılımcılara oranla(%8,7) daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 9. Gelir durumu ve Amasya’nın yöresel festivallerini ve etkinliklerini takip ederim durumu arasındaki Ki- Kare Analizi

			Amasya’nın yöresel festivallerini ve etkinliklerini takip ederim					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
Gelir	15.000 TL altı	Frekans	24	64	31	37	3	159
		Yüzde	15,1	40,3	19,5	23,3	1,9	100,0
	15.001-30.000TL arası	Frekans	44	47	26	22	8	147
		Yüzde	29,9	32,0	17,7	15,0	5,4	100,0
	30.001-45.000TL arası	Frekans	32	30	19	11	3	95
		Yüzde	33,7	31,6	20,0	11,6	3,2	100,0
	45.001 TL ve üzeri	Frekans	10	18	7	4	2	41
		Yüzde	24,4	43,9	17,1	9,8	4,9	100,0
	Toplam	Frekans	110	159	83	74	16	442
		Yüzde	24,9	36,0	18,8	16,7	3,6	100,0

Gelir ile Amasya’da gerçekleştirilen yöresel festivalleri ve etkinlikleri takip etme durumu arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi’ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur($\chi^2:0,024; P<0,05$ ve $\chi^2:0,014; P<0,05$). Bunlara göre, katılımcıların gelir durumu arttıkça Amasya’nın yöresel festivallerini ve etkinliklerini takip etme durumu artmakta ve gelir durumu düştükçe Amasya’nın

yöresel festivallerini ve etkinliklerini takip etme oranı düşmektedir.

Tablo 10. Amasyalı olup olmama durumu ile kendini Amasyalı olarak görme durumu arasındaki Ki-Kare Analizi

Amasyalı mısın?			Kendimi Amasyalı olarak görüyorum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
	Evet	Frekans	176	117	54	16	15	378
		Yüzde	46,6	31,0	14,3	4,2	4,0	100,0
	Hayır	Frekans	11	18	16	8	11	64
		Yüzde	17,2	28,1	25,0	12,5	17,2	100,0
	Toplam	Frekans	187	135	70	24	26	442
		Yüzde	42,3	30,5	15,8	5,4	5,9	100,0

Amasyalı olup olmama durumu ile kendini Amasyalı olarak görme durumu arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi'ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur(χ^2 :0,000; $P<0,05$). Buna göre Amasyalı olan katılımcıların kendilerini Amasyalı olarak görme oranlarının (%77,6), Amasyalı olmayan katılımcıların oranlarına(%45,3) nazaran yüksek çıkmıştır. Bu durum Amasya dışından gelen katılımcıların Amasya'ya aidiyetlerinin tam gelişemediğini göstermektedir. Bunun nedenlerini araştırmak başka çalışmaların konusu olabilecektir.

Tablo 11. Amasyalı olma durumu ile Amasya'da yaşamaktan memnunum ifadesi arasındaki Ki-Kare Analizi

Amasyalı mısın?			Amasya'da yaşamaktan memnunum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
	Evet	Frekans	155	116	49	26	32	378
		Yüzde	41,0	30,7	13,0	6,9	8,5	100,0
	Hayır	Frekans	19	12	12	6	15	64
		Yüzde	29,7	18,8	18,8	9,4	23,4	100,0
	Toplam	Frekans	174	128	61	32	47	442
		Yüzde	39,4	29,0	13,8	7,2	10,6	100,0

Amasyalı olan katılımcılar ile Amasya’da yaşamaktan memnunun ifadesi arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi’ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,001$; $P<0,05$). Buna göre Amasyalı katılımcıların Amasya’da yaşamaktan duydukları memnuniyet ifadesine katılım oranı (%71,7), Amasyalı olmayan katılımcıların oranına (%48,5) nazaran yüksek çıkmıştır. Amasyalı olan katılımcıların kendi memleketlerinden memnun olmalarının oranının Amasyalı olmayanlara göre yüksek çıkması beklenen bir durumdur.

Tablo 12. İkamet süresi ve kendimi Amasyalı olarak hissediyorum ifadesi arasındaki Ki-Kare Analizi

			Kendimi Amasyalı olarak hissediyorum					
			Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Toplam
İkamet süresi	1-5 yıl arası	Frekans	34	20	17	6	8	85
		Yüzde	40,0	23,5	20,0	7,1	9,4	100,0
	6-10 yıl arası	Frekans	35	29	21	6	8	99
		Yüzde	35,4	29,3	21,2	6,1	8,1	100,0
	11-15 yıl arası	Frekans	31	32	17	3	8	91
		Yüzde	34,1	35,2	18,7	3,3	8,8	100,0
	16-20 yıl arası	Frekans	21	18	8	4	1	52
		Yüzde	40,4	34,6	15,4	7,7	1,9	100,0
	21 yıl ve üzeri	Frekans	66	36	7	5	1	115
		Yüzde	57,4	31,3	6,1	4,3	0,9	100,0
	Toplam	Frekans	187	135	70	24	26	442
		Yüzde	42,3	30,5	15,8	5,4	5,9	100,0

İkamet süresi ile kendimi Amasyalı olarak hissediyorum arasındaki ilişkiye bakmak için Ki-Kare Testi’ne bakılmış ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\chi^2:0,006$; $P<0,05$). Buna göre ikamet süresi 1-5 yıl olan katılımcıların oranı(%63,5), 6-10 yıl arası olan katılımcıların oranı(%64,7), 11-15 yıl arası olan katılımcıların oranı(%69,3), 16-20 yıl arası olan katılımcıların oranı(%75,0), 21 yıl ve üzeri olan katılımcıların oranı(%88,7) ikamet süresi arttıkça kendimi Amasyalı olarak hissediyorum ifadesine katılım oranı da artmaktadır.

SONUÇ

Yerel yönetimler merkezi yönetim dışında kalan ve halkın yerel ihtiyaçlarını karşılayan tüzel kişiliğe sahip, özerk yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı Devleti’nde yerel hizmetler başlangıçta kadılar, muhtesipler, loncalar ve vakıflar

gibi kurumlar tarafından yerine getiriliyordu. Tanzimat'tan sonra bu kurumların zayıflamasıyla, bu hizmetlerin devamını sağlamak amacıyla ilk belediye teşkilatı olan İstanbul Şehremaneti kurulmuş ve böylece belediyecilik süreci başlamıştır. Zaman içerisinde bu sistemi ayakta tutmak adına kanunlar ve nizamnameler yapılmıştır.

Cumhuriyet'in kurulmasıyla yerel yönetim geleneğini düzenlemek amacıyla Köy Kanunu ve Belediye Kanunu ile güçlendirilmeye çalışılmıştır. 2000'li yıllarla birlikte ise Avrupa Birliği ile müzakere sürecinin etkisini taşıyan 5393 sayılı yeni yasa ile belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları düzenlenmiştir.

Çalışmanın konusunu oluşturan Amasya kenti de geçmiş dönemlerden beri Anadolu'da önemli yeri olan bir kent olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sahip olduğu “Şehzadeler Sancağı” özelliğini Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde kaybeden Amasya'nın ticari, kültürel ve sosyal canlılığı kaybolmaya başlamıştır. Günümüzde yerel yönetim birimi olan belediyeler de şehrin eski ihtişamını kazandırmak için çeşitli sosyal etkinlikler düzenlemektedir. Bu etkinlikler daha çok kültür-sanat ve turizm faaliyetleri, park ve bahçe hizmetleri, özel gün kutlamaları, yapım hizmetleri, sosyal hizmetler bakım hizmetleri ve spor hizmetleri alanlarında görülmektedir.

Bu çalışmada, Amasya il merkezinde yaşayan vatandaşların belediye hizmetlerine, düzenlenen sosyal etkinliklere, belediye başkanına ve belediyeye ilişkin sorunlara yönelik algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Amasya kent merkezinde yaşayan seçmen yaşında olan 18 yaş ve üzeri vatandaşlarla anket formu üzerinden görüşmeler yapılmıştır.

Bulgular incelendiğinde katılımcıların çoğunluğunun belediye ile sorun yaşamamış (%69,2) kişilerden oluştuğu görülmüştür. Katılımcıların büyük çoğunluğu belediye hizmetlerinden tamamen veya kısmen memnun (%69) durumdadır. Katılımcıların yine büyük çoğunluğu (%67,7) belediye başkanının tamamen veya kısmen güçlü olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların belediye başkanını nasıl tanımladıklarına bakıldığında güler yüzlü (%40,5), çalışkan/dinamik (%37,3), halkla iç içe (%33,3) ve objektif (%23,1) tanımlamalarının öne çıktığı görülmüştür. Yani mevcut belediye başkanına yönelik olumlu bir izlenim olduğu görülmektedir.

Katılımcıların yerel hizmetlerden duydukları memnuniyetler, yerel hizmetlerin etkin olup olmadığına yönelik algı ve halkın belediye hizmetlerine ilgisine yönelik kurulan hipotezleri karşılaştırmak için yapılan analizlere bakıldığında cinsiyet, yaş ile ilgili kurulan hipotezlerin reddedildiği görülmüş ve cinsiyet değişkeni ile bu değişkenler arasında herhangi bir anlam ilişkisi bulunamamıştır. Sadece cinsiyet ile bazı ifadeler arasındaki Ki-Kare analizlerinde anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Amasyalı olma ile yerel hizmetlerden duyulan memnuniyete bakıldığında beklenildiği gibi Amasyalı olan katılımcıların ortalamasının Amasyalı olmayan katılımcılara göre daha yüksek olduğu görülmüş ve hipotez kabul edilmiştir.

Gelir ile halkın yerel hizmetlerden duydukları memnuniyetler, yerel hizmetlerin etkin olup olmadığına yönelik algı ve halkın belediye hizmetlerine ilgisine yönelik kurulan hipotezleri karşılaştırmak için yapılan analizlere bakıldığında sadece halkın yerel düzeyde ilgisi ile bir anlam ilişkisi bulunmuştur. Buna göre orta-üst olarak ifade edebileceğimiz katılımcıların daha düşük gelir grubundaki katılımcılara göre yerel düzey ilgisi daha yüksektir.

İkamet süresi ile halkın yerel hizmetlerden duydukları memnuniyetler, yerel hizmetlerin etkin olup olmadığına yönelik algı ve halkın belediye hizmetlerine ilgisine yönelik kurulan hipotezleri karşılaştırmak için yapılan analizlere bakıldığında sadece halkın yerel düzeyde ilgisi ile bir anlam ilişkisi bulunmuştur. Uzun süreli ikamet eden katılımcıların yerel hizmetlerden memnuniyet ortalamaları Amasya’da daha az sürelerde ikamet eden katılımcılara göre daha yüksektir.

Yakın zamanda belediye ile sorun yaşadınız mı değişkeni ile yerel hizmetlerden duydukları memnuniyetler, yerel hizmetlerin etkin olup olmadığına yönelik algı ve halkın belediye hizmetlerine ilgisine yönelik kurulan hipotezleri karşılaştırmak için yapılan analizlere bakıldığında sadece Halkın Yerel Hizmetlerden Duyduğu Memnuniyeti ile bir anlam ilişkisi bulunmuştur. Hayır yanıtını veren katılımcıların yerel hizmetlerden duyulan memnuniyet ortalaması Kısmen yanıtını veren katılımcıların ortalamasından yüksektir. Beklenildiği gibi Belediye ile herhangi bir sorun yaşamayan katılımcılar belediye ile kısmen sorun yaşayan katılımcılara göre hizmetlerden daha memnundur.

Yerel yönetimler halka en yakın hizmet birimleridir. Bu nedenle yerel yönetimlerden; halkın istek, ihtiyaç ve beklentilerini yüksek oranda karşılamaları beklenmektedir. Yapılan memnuniyet araştırmaları, yerel yönetimlerin sundukları hizmetlerin halkta bulduğu karşılığı anlamak açısından önemlidir. Bu nedenle bu tür araştırmalara literatürde çok sık karşılaşılmaktadır. Bu noktada Amasya ilinde yapılan mevcut çalışmayı diğer çalışmalarla kıyaslamak literatüre katkı sağlayabilir. Örneğin, yerel hizmetlerden genel memnuniyet seviyesi açısından çalışmamızın bulguları İnan, Eren ve Özel (2009), Akyıldız (2012), İzci, Sevinçli ve Demirci(2022) ve Menteşe(2013)’nin çalışmalarından elde edilen bazı bulgularla karşılaştırılabilir. Sözü edilen çalışmalar, sırasıyla Niğde, Uşak, Bitlis ve Tunceli Belediyeleri’nce sunulan hizmetlerden vatandaşların memnuniyet düzeylerinin sırasıyla; “düşük”, “kararsız”, “memnun değilim” ve “orta” düzeyde oldukları görülmüştür. Diğer taraftan belediye birimleri tarafından sunulan “Eğlence, Sanat ve Kültürel Faaliyetlerden Memnuniyet” düzeylerine bakıldığında Tunceli Belediyesi’nden ortalama memnuniyet düzeyi (%4,07) ile yüksek, Bitlis Belediyesi’nden ortalama memnuniyet düzeyi memnun değilim cevabına yakın, Niğde Belediyesi’nin düşük memnuniyet düzeyi ve Uşak Belediyesi’nden “memnunum” yanıtı alınmıştır.

Çalışmada, belediyenin sunduğu hizmetlere yönelik beklenti ve hizmet kalitesinin, gelir düzeyi, Amasya’da doğup büyüme durumu ve ikamet süresi gibi faktörlere bağlı olarak farklılık gösterebildiği tespit edilmiştir. Ancak, bu faktörlerin tek başına

hizmet kalitesini ve memnuniyeti belirlemede yeterli olmadığı görülmüştür.

KAYNAKÇA

- Akçakaya, O. & Ecer, Z. (2020). Vatandaşların Yerel Hizmetlere Yönelik Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma: Kars Belediyesi Örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 16(27), 516-543.
- Akyıldız, F. (2012). Belediye hizmetleri ve vatandaş memnuniyeti: Uşak Belediyesi örneği. *Yaşar Üniversitesi E-Dergisi*, 7(26), 4415-4436.
- Almarshad, S. O. (2015). Municipal awareness and citizen satisfaction: The case of northern borders in Saudi Arabia. *International Review of Management and Marketing*, 2015, 5(2), 94-101.
- Aslan, C., & Uluocak, Ş. (2012). Belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyleri üzerine bir araştırma: Çanakkale örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 9(1), 174-201.
- Demir, S., & Kartal, B. (2021). Belediye Hizmetleri Memnuniyet Araştırması: Ünye Belediyesi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(13), 50-81.
- Deniz, A., Akarçay, P., & Karakaş, A. (2017). Osmanlıda Belediyeciliğin Gelişimi ve Modernleşme Çabaları. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (64), 314-325.
- Doğancı, K. (2018). Strabon'a Göre Antikçağda Amaseia ve Çevresi. *Karadeniz Araştırmaları*, (58), 1-25.
- Dönmez, M., (2005), Belediyelerin Sayısal Gelişiminin İstatistiksel Yönden Değerlendirilmesi, *İller ve Belediyeler Dergisi*, Sayı 698, ss. 51-56. https://www.tbb.gov.tr/online/dergiler/2005_kasim/index.html#p=53
- Esmer, Y. & Yüksel, M., (2020), Belediyelerde Sosyal Girişimcilik Uygulamaları: Karadeniz Bölgesi Örneği, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 12 (2): 170-188
- Güven, A. (2023). Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Modernleşmesinde Türk Anayasalarının Rolü. *Journal of International Management Educational and Economics Perspectives*, 11(1), 14-27.
- İnal, M. E., Eren, V., & Özel, M. (2009). Yerel Siyaset ve Yerel Halkın Belediye Hizmetlerine Bakışı: Yerel Hizmetlerden Memnuniyet Düzeyi Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 1(1), 33-50.
- İzci, F., Sevinçli, B. G., & Demirci, K. (2022). Belediye Hizmetlerinden Vatandaşın Memnuniyet Düzeyinin Ölçülmesi: Bitlis İli Örneği. *Akademik İzdüşüm Dergisi*, 7(2), 1-22.

- Karabulak, S., (2013). Türk kamu yönetiminde belediyeçilik tarihi (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Karakılçık, Y., (2013). Yeni Yerel- Bölgesel Gelişmeler Bağlamında Yerel Yönetimler Yeni Yerinden Yönetim Uygulamaları Tartışmalar, Yaklaşımlar ve Yeni Büyükşehir Yasası, Seçkin Yayıncılık, (Birinci Baskı).
- Kazancı, M., (1983). Yerel yönetimler üzerine birkaç not. Amme İdaresi Dergisi, 16(4), 36-51.
- Keleş, N., (2023). Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi,(13. Baskı).
- Kesmen, H. (2024). Yerel Yönetim Hizmetlerinden Vatandaşların Memnuniyet Düzeylerinin Belirlenmesi: Elazığ Belediyesi Örneği. Fırat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi, 11(21), 1-28.
- Menteşe, S. (2013). Halkın belediye hizmetlerinden memnuniyet düzeyinin Tunceli belediyesi yönünden değerlendirmesi. The Journal of Academic Social Science Studies, International Journal of Social Science, 6, 831-862.
- Özcan, S. (2015). Amasya’da Sancak Beyliği Yapan Şehzadeler Döneminde Amasya Şehri. Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, (5), 69-95.
- Özgür, H., & Yavuzçehre, P. S. (2016). Türkiye’nin büyükşehir belediyesi sistemi: 1982-2015. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(1), 903-926.
- Sezik, M. (2019). Türkiye’de yerel yönetimlerin yaşanabilir kent oluşturma politikaları. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16(2), 703-716.
- Strab.(1957). (Strabon, Geographika). The Geography of Strabo, English translation by H. L. London and New York: (Loeb), 1957.
- T.C. Amasya Valiliği, 2024, Nüfus, <http://www.amasya.gov.tr/nufus>. Erişim Tarihi:06.03.2025
- T.C. Anayasası, 1982, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.2709.pdf>. Erişim tarihi:06.03.2025
- T.C. İçişleri Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü, (2011). “Mülki İdare Birimleri”, <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx>. Erişim Tarihi: 04.02.2025/15:41
- T.C. Resmi Gazete, 2024, Köy Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2024/12/20241212-1.htm>. Erişim Tarihi:06.03.2025
- T.C. Resmi Gazete, (1930) 1580 sayılı Belediye Kanunu, <https://www.mku.edu.tr/files/200-a5f3980a-2402-4a4a-96b8-7ced2a07631e.pdf>. Erişim Tarihi: 20.06.2024

- T.C. Resmi Gazete, (1984). 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun. <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18453.pdf> . Erişim Tarihi:06.03.2025
- T.C. Resmi Gazete, (2005). 5393 sayılı Belediye Kanunu, <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.5393.pdf>. Erişim Tarihi: 20.06.2024
- T.C.Amasya Belediyesi, (2022), T.C. Amasya Belediyesi İdare Faaliyet Raporu. <https://amasya.bel.tr/uploads/strateji/T-C-AMASYA-BELEDI%CC%87YESI-2022-YILI-IDARE-FAALİYET%20RAPORU.pdf>. Erişim Tarihi:04.02.2025
- T.C.Amasya Belediyesi, (2024). “Kadınlarımızı Spor İle Buluşturuyoruz”, <https://amasya.bel.tr/basin-odasi/kadinlarimizi-spor-ile-bulusturuyoruz/493>, Erişim Tarihi: 15.02.2025.
- T.C.Amasya Belediyesi, (2024). “Minikler Belediye Çocuk Yuvasında Mutlu”, <https://amasya.bel.tr/basin-odasi/minikler-belediye-cocuk-yuvasinda-mutlu/441>, Erişim Tarihi: 15.02.2025.
- T.C.Amasya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, (2024). Tarihçe, <https://amasya.ktb.gov.tr/TR-59475/tarihce.html>. Erişim Tarihi:04.02.2025
- T.C.Amasya Valiliği, (2024). “Amasya Adının Kökeni”, <http://www.amasya.gov.tr/amasya-adininkokeni#:~:text=Amaseia%20s%C3%B6zc%C3%BC%C4%9F%C3%BC%2C%20%E2%80%9CAna%E2%80%9D%20anlam%C4%B1na,'n%C4%B1n%20%C5%9Fehri%E2%80%9D%20anlam%C4%B1na%20gel> mektedir. Erişim Tarihi: 02.02.2024/21:43
- T.C.Amasya Valiliği, (2024). “Nüfus”, <http://www.amasya.gov.tr/nufus>. Erişim Tarihi:04.02.2025
- T.C.Resmi Gazete (2008). Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5747 sayılı Kanun. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/03/20080322m1-1.htm>. Erişim Tarihi:06.03.2024
- T.C.Resmi Gazete,(2012). On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun(6360 sayılı kanun). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121206-1.htm>. Erişim Tarihi: 06.03.2025
- TEMAD, (2024). “Amasya Uluslararası Atatürk Kültür ve Sanat Festivali”, <https://amasya.temad.org/amasya-uluslararasi-ataturk-kultur-ve-sanat-festivali/>, Erişim Tarihi: 15.02.2025

- Turan, E., Çevik, S., & Aktepe, E. (2017). Türkiye’de Yaşam Memnuniyetinin Boyutları ve Yerel Kamu Hizmetlerinden Tatmin Arasındaki İlişki.
- Türkoğlu, İ., & Demirhan, Y. (2013). Yerel Yönetim Gelir ve Giderleri Bağlamında Türkiye’de İdari Reformlar. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22(2), 315-332.
- Vural, T. (2004). Osmanlı İmparatorluğu’nda Yerel Yönetimler. İçişleri Bakanlığı ISSN 1300-3216, 179.